

(19) Országkód

HU

**MAGYAR
KÖZTÁRSASÁG**

**MAGYAR
SZABADALMI
HIVATAL**

SZABADALMI LEÍRÁS

(21) A bejelentés ügyszáma: P 02 02127

(22) A bejelentés napja: 2002. 07. 02.

(40) A közzététel napja: 2003. 08. 28.

(45) A megadás meghirdetésének dátuma a Szabadalmi
Közlönyben: 2003. 12. 29.

(11) Lajstromszám:

222 873 B1

(51) Int. Cl.⁷

A 01 H 5/10

(72) Feltalálók:

dr. Móroczné Salamon Katalin, 30%, Szeged
(HU)

dr. Széll Endre, 30%, Szeged (HU)

Buza Lajosné, 10%, Szeged (HU)

Fejes László, 10%, Szeged (HU)

Ladányi Miklós, 10%, Szeged (HU)

Pintér Zoltán, 10%, Táplánszentkereszt (HU)

(73) Szabadalmaz:

Gabonatermesztési Kutató Közhasznú Társaság,
Szeged (HU)

(74) Képvisező:

dr. Lele István, Szeged

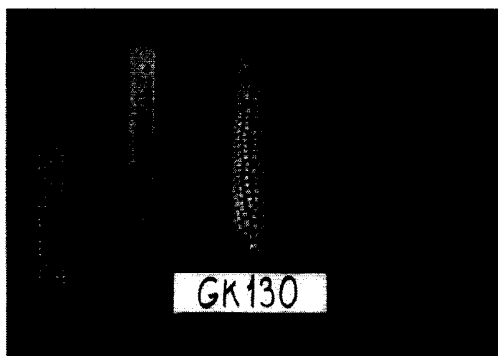
(54)

GK 130 fajtanévű, betegségekre nem fogékony, jó pollenszolgáltató, beltenyésztett kukoricavonal (Zea mays L.)

KIVONAT

A növényre az jellemző, hogy közép magas, középérésű, a bibe megjelenésének időpontja és a hímvirágzás időpontja egyaránt közepes, a levelek állása kissé görbe. A címeroldalágak állása egyenes–kissé görbe, számuk kevés, a kalászkák sűrűsége a főtengelyen közepes–tömött, a kalászkapelyvák nem vagy alig antociánosak, az alapnál az alap nélkül antociánosságuk gyenge. A portok gyengén antociános, a bibe antociánossága hiányzik. A cső középhosszú és közepesen vastag, rajta a szemsorok száma közepes. A cső alakja kúpos, a

szem színe sárga, illetve a hátoldalon sárgásnarancs. A csutka antociánossága közepes. A találmány szerinti kukoricavonalnál kiindulási anyagként rövidebb tenyészidejű B37 és B14 rokonsági körbe tartozó vonalakból lett összeállítva a populáció. Többéves beltenyésztés és szigorú szelekció révén kapták ezt a középérésű vonalat. A szülővonalat jó pollenszolgáltató képessége, betegségekkel szembeni ellenállósága, gyors vízleadása, kétcsövsűségre való hajlama alkalmassá teszi a kukorica-szülővonalakör bővítésére.

1. ábra

A leírás terjedelme 4 oldal (ezen belül 1 lap ábra)

HU 222 873 B1

Találmány tárgya: GK 130 fajtanévű beltenyésztett kukoricavonal.

A találmány szerinti kukoricavonal abban különbözik a GK 49 vonaltól, hogy a címerágak állása egyenes–kissé görbe, az elsőrendű elágazások száma kevés, a kalászkapelyva alapjának antociános színeződése hiányzik vagy nagyon gyenge, alap nélkül gyenge, a levéllemez állása kissé görbe, a bibe antociános színeződése hiányzik.

A találmány feladata kiváló pollenszolgáltató, betegségekre nem fogékony kukoricavonal előállítás.

A találmány szerinti kukoricavonalra az jellemző, hogy a kifejtett növény középmagas, középzöld levellű, a levéllemez kissé görbe, a levéllemez és a szár által bezárt szög közepes. A címerfőtengely hossza a legalsó elágazástól számítva közepes, a legfelső elágazástól szintén közepes, az oldalágak állása egyenes–kissé görbe, az elsőrendű elágazások száma kevés, a pelyvalevélek antociánossága hiányzik vagy nagyon gyenge az alapnál, az alap nélkül gyenge. A portok antociánossága gyenge, a bibe antociánossága hiányzik. A csőköcsány közepes hosszúságú, a cső hossza és vastagsága is közepes, alakja kúpos. A szem színe sárga a szemkoronánál és sárgásnarancs a hátoldalon. A csutka antociánosságának intenzitása közepes. A szem típusa közbenső, a tenyészidő a közepes kategóriába sorolható mind a hímvirágzás idejét, mind a bibe megjelenési idejét tekintve.

A nemesítés során rövidebb tenyészidejű, B14 és B37 rokonsági körbe tartozó vonalakból állítottunk elő

populációt. Ez szolgált kiindulási anyagként a GK 130 szülővonal előállításához.

A vonal egyik fontos jellemzője jó pollenszolgáltató képessége, ezt dús címere és a címeroldalágakon sűrűn elhelyezkedő kalászkák is jelzik.

Nem csak bőséges pollenszolgáltató, de porzóképességét több napig megőrzi, ami a vetőmag-előállítás során fontos tulajdonság. Az esetenként nem tökéletes talaj-előkészítés, ennek következményeként talajegyetlenség, elhúzódó keléshez vezet az anyanövényeknél. Az elhúzódó kelés pedig elhúzódó virágzást eredményezhet. A több napig porzó apanövények a később virágzó egyedeket is megtermékenyítik.

Jellemzője a vonalnak a betegségekkel szembeni ellenállóság. A csövek és a szár nem fuzáriumosodik, a vírusfertőzés nem jelentkezik a sötétzöld leveleken. Űzőfertőzés sem a csövön, sem a növény egyéb részein nem tapasztalható.

Előfordulhat a vonalnál kismértékű proterandria, amikor a címer már hullatja a pollent, de a bibeszálak még nem jelentek meg a csőkezdeményen. Ez hátrányt csak a vonalfelszaporításkor jelent, hibrid-előállításkor már nem okoz gondot.

A szemeket gyors vízleadás jellemzi, s ezt az intenzív szemvízleadást utódaiba is örökíti. Kétcsövűsége hajlamos, örökíti az egészséges szemképzésre való hajlamosságot.

Az 1. ábrán a csövet mutatjuk be.

A találmány szerinti kukoricavonalat a továbbiakban részletesen ismertetjük:

Levél:	a levéllemez és a szár által bezárt szög	közepes (5)
Levél:	a levéllemez állása	kissé görbe (3)
Címer:	a hímvirágzás időpontja (a növények 50%-án)	közepes (5)
Címer:	a kalászkapelyva alapjának antociános színeződése	hiányzik vagy nagyon gyenge (1)
Címer:	a kalászkapelyva antociános színeződése az alap nélkül	gyenge (3)
Címer:	a portok antociános színeződése (friss portokon)	gyenge (3)
Címer:	a főtenyely kalászkáinak tömörsége	közepes–tömött (6)
Címer:	a főtenyely és az oldalágak közötti szög	közepes (5)
Címer:	az oldalágak állása	egyenes–kissé görbe (2)
Címer:	az elsőrendű elágazások száma	kevés (3)
Cső:	a bibe megjelenésének időpontja (a növények 50%-án)	közepes (5)
Cső:	a bibe antociános színeződése	hiányzik (1)
Cső:	a bibe antociános színeződésének intenzitása	(Ø)
Levél:	a levélhüvely antociános színeződése (a növény közepén)	hiányzik vagy nagyon gyenge (1)
Címer:	a legalsó oldalág feletti főtenyely hossza	közepes (5)
Címer:	a legfelső oldalág feletti főtenyely hossza	közepes (5)
Növény:	magassága a címerrel együtt	közepes (5)
Növény:	a főcsőeredés magasságának viszonya a növénymagassághoz	nagy (7)
Cső:	a csőköcsány hossza	közepes (5)
Cső:	hossza (a csuhé nélkül)	közepes (5)
Cső:	vastagsága (a középső részén)	közepes (5)
Cső:	alakja	kúpos (1)
Cső:	a szemsorok száma	közepes (5)
Cső:	szemtípus (a cső középső harmadában)	közbenső típus (3)
Cső:	a szemkorona színe	sárga (3)

Cső: a szem hátoldalának színe
Cső: a csutka antociános színeződése
Cső: a csutka antociános színeződésének intenzitása

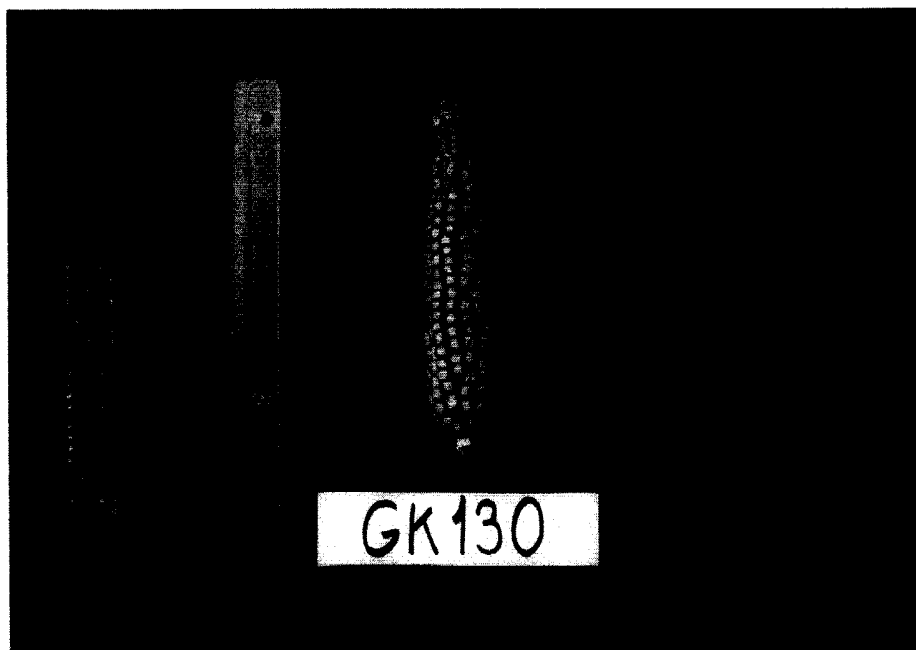
sárgásnarancs (4)
jelen van (9)
közepes (5)

A kukoricavonal előnye: kiváló pollenszolgáltató, 5
betegségekre nem fogékony.

SZABADALMI IGÉNYPONT

GK 130 fajtanevű, beltenyésztett kukoricavonal, az-
zal jellemezve, hogy közép magas, kissé görbe levélállá-
sú, közepes–tömött kalászkájú, a címeroldalágak állá-

sa egyenes–kissé görbe, számuk kevés, a kalászkapely-
va antociánossága az alpnál hiányzik vagy nagyon
gyenge, az alap nélkül gyenge, a portok antociánossága
gyenge, a bibe antociánossága hiányzik, a cső közepes
hosszúságú és vastagságú, a cső alakja kúpos, a szem tí-
pusa közbenső, a szem színe sárga a szemkoronánál és
10 sárgásnarancs a hátoldalon, a csutka antociánossága kö-
zepes, a hímvirágzás időpontja és a bibe megjelenésé-
nek időpontja közepes.

1. ábra